

પરોડાનો તપસ્વી.

૧૧૭૭૮

લેખક.

નાનાલાલ દલપતરામ પટેલ.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૭૭૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ યશોગો તપસ્વી

વિષય ૬-૧૪

ચરોડાનો તપસ્વી.

રચો પ્રસિદ્ધ કર્તા.

નાનાલાલ દલપતરામ પટેલ.

શાહપુર-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૮૦

સને ૧૯૨૪

કૃતિમત એક આનો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૧૭૭૮

યરોડાનો તપસ્વી.

તમે અમળ્યા અમે જાણીએ રે,
મારા પાત્રવડો નવ તાણીએ રે;
તમે સમજી રહો મનમાંથી રે,
શામળીઆ ! બહાર રહો વેગળા રે...એ રાગ.

પોરબંદરના ગાંધી વાણિયા રે,
જેને સહુ સંસારે જાણિયા રે;
આવી ગુજરાતમાં કયેાં વાસ રે,
સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

આખાપણમાં લણીગણી ઉતર્યા રે,
 લેવા ઍરિસ્ટરી વિલાયત ગયા રે;
 એયાં ત્યાંનાં હવા પાણી ખાસ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

આફ્રિકામાં આવી ધંધો આદર્યો રે,
 પણ પ્રભુજીની મરજીમાં ના ગમ્યો રે;
 દયાળુએ દોર્યા બીજી પાસ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

આફ્રિકામાં વસે હિન્દી આપણા રે,
 હક માટે જૂઝે બધા બાપડા રે;
 તેમની સ'ગે રહી કરી સહાય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

સત્યાગ્રહનાં આયુધ ગાંધીજી ધરે રે,
 ઘણા હિન્દી સાથે જેલ પરવરે રે;
 દુઃખ દારૂણ ભોગવ્યાં ત્યાંય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

કંઈક વરસે આવ્યા હિન્દુસ્તાનમાં રે,
 સદા રહેતા જનહિતના ધ્યાનમાં રે;
 આડી અવળી ગમે નહિ વાત રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામઝે રે.

નંદન વન સરિખા ગુજરાતનું રે,
 પાટનગર અમદાવાદ તો જીવું રે;
 મુંદર સાબરમતીને તીર રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામઝે રે.

દધિચી ઋષિ કેરી એ લેખડે રે,
 બાંધ્યો આશ્રમ ત્યાં અલખેલડે રે;
 બાણે બયો સુદામાનો વીર રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામઝે રે.

એવે કુદરત કોપી લોક દૂભિયું રે,
 ખેડા જીલ્લામાં આવીયું લીનિયું રે;
 માંડ પાક પાક્યો આની આર રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામઝે રે.

સરકારે આની આઠ ઠેરવી રે,
 કહ્યું જેડુને વિઘાટી ઘો ભરી રે;
 ગાંધીજીએ ધરી દલ દાઝ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

લોકોને કહ્યું સત્યાગ્રહ આદરો રે,
 જનમાલ લુ'ટાતાં નવ ડરો રે;
 તો તો રૂહેશે તમારી લાજ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

જેડાવાસી ખાંતેથી બહુ લડ્યા રે,
 જતાં ઢોરઢાંખર પાછા ના પડ્યા રે;
 ટેકીલે સૌ કર્યું કુરબાન રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

પછી કાળી રાતે કાળી તિથિએ રે,
 કાળો કાયદો ઘડ્યો બધી વિધિએ રે;
 બૂલી સરકાર લોકોની સાહ્ય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

લોક કકળી ઉઠ્યા ત્યાં કારમા રે,
 મળ્યા મેળાવડા ગામે ગામમાં રે;
 સહુના સ્વમાનનો ઘાત થાય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

જ્યારે જલિયાનવાળા બાગમાં રે,
 સભા મળી અમૃતસર ગામમાં રે;
 ડાયરે જણવ્યું 'ઝાઝું' જોર રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

ગોળીબાર કર્યા જન ઉપરે રે,
 તે તો વિસાર્યા કેમ વિસરે રે;
 દેશ આખામાં વરત્યો શોક રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

મૂક્યો લશ્કરી કાયદો તે પછી રે,
 તેના કદની કાંણી શું કહું કથી રે;
 ત્રાહ્ય-ત્રાહ્ય થયા પૂર લોક રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

પેટે ચલ્યા કઠકા દીધા નેશમાં રે,
 ડાઘર બાણે દુર્વાસા રોષમાં રે;
 બાણે બ્રિટિશનું નહોય રાજ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામંએ રે.

મંધ કીધાં પાણી ને રોશની રે,
 એવા અત્યાચારો શું કરું કથી રે;
 નવ સંખ્યાયું ગાંધી મહારાજ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામંએ રે.

ખિલાફત ને પંજાબના કારણે રે,
 અસહકાર આરંભ્યો એમણે રે;
 લોક જગવ્યા ધૂમી સારો દેશ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામંએ રે.

છોડો વિદેશી કાપડ બહાલથી રે,
 શુદ્ધ ખાદી ધરો દેશહતથી રે;
 એ તો ભલો રે પ્રજાચારીનો વેષ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના શુભ ગામંએ રે.

કાંતો રેંડીઓ રૂડી રીતથી રે,
 સંપે રહો હુળીમળી પ્રીતથી રે;
 ભૂલો ભેદ તો આવે સ્વરાજ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

ધર્મ, નીતિ, અહિંસાનાં વડાં રે,
 સૂત્રો શીખો જીવન ભરીને રૂડાં રે;
 કળશે મનના મનોરથ તો જ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

સ્વાર્થ ત્યાગી બનો સહુ પરગજુ રે,
 કરો સ્હાય પીડાતાને હજુ રે;
 નવ હગથું કહી આવે દેવ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

આત્મભોગ શીખો સહુ સ્નેહથી રે,
 ભારતમાતા ગણો બહાલી સર્વથી રે;
 દેહ સાટે કરો માતૃસેવ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

ચાલો મહાત્માનાં દરશન કારણે રે,
 બહાલા વીરાને જઇએ વારણે રે;
 એથી ટળતા ત્રિવિધના તાપ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઇએ રે.

અડગ ટેકીશાના ટેક આમળે રે;
 મોટા મહારથિ થે પાયે ઢળે રે;
 જપતા નિત્યે સ્વરાજના જાપ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઇએ રે.

એના તપથી ત્રિભુવન ડોલતાં રે,
 રંક એની આગળ હૈયાં ખેલતાં રે;
 સાચો કળિયુગમાં કૃષ્ણદાસ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઇએ રે.

એણે ષડ્રિપુને વશ છે કર્યા રે,
 એના બોલો હૃદયમાં આશાભર્યા રે;
 સંસારીએ ધાર્યો સંન્યાસ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઇએ રે.

દેશ કાળે ફરીરી લઈ ફરે રે,
 જીવન ભારતના ચરણે ધરે રે;
 હે છે ખાલી તણે ઉપદેશ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

આત્મા બળને પ્રભાવ બતાવીએ રે,
 દેવલોકથી ઉતરી શું આવીએ રે;
 પ્રજાચારી બણે ભીખ હોય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

મહાદીક્ષા લીધી છે દેશની રે,
 લીધી ઝોળી “સ્વરાજ” ભેગીવેવની રે;
 સહુ અનિમિષ નયણે ભેય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

અહાલોક જગતે ભરતખંડમાં રે,
 માગે “સ્વાર્ધણ” શિક્ષા ફંડમાં રે;
 નિર્ભય થઈને ફર્યો વનરાજ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

સાચાં વાક્ય સાહ્યાં સરકારને રે,
 અપરાધી ઠરાવ્યા પળવારમાં રે;
 શિક્ષા છ વર્ષની તે કાજ રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

જપ જેઠે સ્વરાજ તણા જપે રે,
 તપ યરોડાનો તપસ્વી તપે રે;
 ભૂમિ ભારતનું ભાવિ ઘડાય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

શાન્તિ પડો ખર્ચે વજડાવિયો રે,
 મોંઘો સત્યાગ્રહ મન્ત્ર પઢાવિયો રે;
 સાચો સન્ત સૃષ્ટિમાં લેખાય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

કોટિ વન્દન બહાલા એ વીરને રે,
 જેણે તણ નથી નિજ ધીરને રે;
 સિંહ મસ્તાં ચે તૃણ ન ખાય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

ગુણગાથા ગાઓ, શીખો, સાંભળો રે,
 નાનાલાલ પાતક સરવે પુરજો રે;
 તેઓ વૈકુંઠમાં વાસ થાય રે,
 સાહેલી ! ગાંધીજીના ગુણ ગાઈએ રે.

તાજ વગરના રાજ.

(ઓ વાંસલડી ! વેરણુ થઈ લાગી તું વ્રજની નારને.)

જય ગાંધીજી, તાજ વગરના રાજ હિંદુસ્તાનના;
 પાય લાગુંજી, કર્મવીર લાડીલા ભારત માતના. જય૦

પરતંત્ર પીડાથી છોડવવા,
 નિજ દેશ તણી ચઢતી કરવા;
 વળી દુઃખ સઘળાં દીનનાં હરવા, જય ગાંધીજી.

પરદેશી કાપડને ખાળી,
 થતાં શુદ્ધ સકળ નર ને નારી;
 સુશોભિત ખાદી અંગ ધરી, જય ગાંધીજી.

ધરધરમાં રેંટીઆ ફેરવવા,
 સૌ નરનારીને બોધ કર્યા;
 શુદ્ધ ખાદીથી તનને શોભવવા, જય ગાંધીજી.

પોકાર ગરીબનો કાન ધરી,
 દોડ્યા બહારે જટ બહાલ ધરી;
 બનતી નિજથી જન સેવ કરી, જય ગાંધીજી.

વૈભવ સઘળો છોડી દઇને,
 ભારત માટે ફકીરી લઇને;
 જગવ્યા જન દેશ ફરી ફરીને, જય ગાંધીજી.

ભારતનું ગૌરવ બાળવવા,
 'હે' તન મન ધન કુરબાન કર્યા;
 બંસી સુરથી સૌ દીલ હર્યા, જય ગાંધીજી.

શાન્તિનો મોંઘો મંત્ર બણી,
 સત્યાગ્રહીએ નિજ દેહ દમી;
 “મરવું પણ મારવું કોઈ નહિ,” જય ગાંધીજી.

સ્વરાજ સુતરના તાર થકી,
 'ખેંચાતું' આવે એજ નકી;
 સુદર્શન ચક્રની રહાય થકી, જય ગાંધીજી.

અસહકાર તણો રણ જંગ રચી,
 લડતો વીર કેસરી કેડ કસી;
 ઘા પડતાં પણ નહિ બચ ડગી, જય ગાંધીજી.

જેલમાં જતા સ્વામીને.

મહીડાનાં દાણુ અમે નહિ દઈએ રે લોલ—એ લાગ.)

સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ,
દીન દાસી કહે નામી શીશ જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

જેલ મ્હેલ ને મન્દિર સમી માનજો રે લોલ,
સ્હાય કરશે સ્નેહે જગદીશ જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

જેલમાંહી જન્મ્યા પ્રભુ કૃષ્ણજી રે લોલ,
નામ રટતાં કોટી પાપ જાય જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

કપટ સહેજે હિંમત રાખી ઉરમાં રે લોલ,
નાથ ! ધરશે નહિ પાછો પાપ જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

જન્મી જગતમાંહી સાર શું શોધીઓ રે લોલ,
કરો દેશ કાજ દેહ કુરબાન જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

મનસા, વાચા અહિંસા પાળી કર્મમાં રે લોલ,
નિશદિન ગાળે સ્વરાજનાં ગાન જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

ચ્છાઓ સ્વતંત્રતાને પિયુ ! પ્રેમથી રે લોલ,
શિખો “ સ્વાર્પણ ” તણો મહામંત્ર જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

સમભાવના ને શાન્તિ નિત્ય સેવતાં રે લોલ,
જુકો દેશયજ્ઞમાંહી રણધીર જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

જાઓ સ્નેહે સિધાવો નયન તારલા રે લોલ,
કંઠે અરપું વિજય વરમાળ જો !
સ્વામિ ! સિધાવો જેલ મન્દિરે રે લોલ.

અમદાવાદ-શાહપુર વનમાળી વાંકાની પોળમાં પટેલ
હરીભાઈ દલપતરામે પોતાના ‘ અન્થોદય ’ ગ્રંથમાં જાણ્યો.

દિવાળી સુધીમાં મંગાવનારને. અડધી

કિંમતે મળશે

આજેજ મંગાવો ? આજેજ મંગાવો ?

અપૂર્વ ભાવનાથી હલકાતાં

સ્વદેશ ઝરણાં.

મહાત્મ દેશભક્તોના ચિત્રો સહિત

કિંમત રૂ. ૦-૮-૦

જન્મી વૃથા આ જગતમાં નવ દેશની સેવા કરી,

“આ હિન્દ મારો દેશ મારી માત” નવ મુખ ઉચરી;

જેનો જનમ નવ દેશખંધનાં હૃદય પ્રેમે ભરે

ઓ ઈશ્વર ! અમ આર્યના એવા જીવનને શું કરે

સ્વદેશ ઝસૂલા.

સોલ એજન્ટ

હરગોવિન્દલાલ હરજીવનદાસ બુકસેલર

૩૦૩૫, પાનકોર નાકા-અમદાવાદ

